

ВОЕННО-АПЕЛАТИВНА
ПРОКУРАТУРА
№ 1134 /2002 год.
07.11.2002 година
гр. София, бул. "Витоша" № 2

92
ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПО К.Д. № 17/2002 година

СТ А Н О В И Щ Е

От Военно-апелативна прокуратура по искане на Пленума на Върховния касационен съд до Конституционния съд на Република България за обявяване противоконституционност на разпоредби от Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт /ДВ бр.74 от 30.07.2002 година/ както и за обявяване противоконституционността му като цяло

Искането на Пленума на Върховния касационен съд е подробно и логично обосновано. Посочените текстове от Закона за съдебната власт /ЗСВ/ безспорно нарушават принципни разпоредби на Конституцията на Република България /КРБ/.

На първо място е нарушен принципът за разделение на властите ,формулиран в чл.8 от Конституцията, чрез даване на правомощия на министъра на правосъдието и инспектората към Министерство на правосъдието в ЗСВ, каквито основния закон не предвижда. Нарушен е и принципът за самостоятелност и независимост на съдебната власт /чл.117, ал.2 от Конституцията/. Не са допустими въздействия от другите власти, които по някакъв начин биха поставили

съдебната система в зависимост от тях. Затова съдиите , прокурорите и следователите се подчиняват само на закона.

Една от гаранциите за независимостта на съдебната власт е несменяемостта на магистратите след навършване на 3-годишен стаж на длъжността която заемат. Предвижда се мандат за така наречените ръководни длъжности и прекратяване заемането на тези длъжности за множество магистрати , които са придобили тези длъжности със статут на несменяемост по силата на чл.129, ал.3 от Конституцията . Този текст изчерпателно изброява случаите при които придобил несменяемост магистрат може да бъде освободен от длъжността, която заема, а по силата на закона се създава ново основание.

Противоконституционно се предвижда една пета от членовете на Висшия съдебен съвет да могат да правят предложение за отнемане имунитета на всеки магистрат.

На Висшия съдебен съвет /ВСС/ се дават нови правомощия, да създава нормативни актове каквито не са предвидени в Конституцията, а му се изземват част от правомощията по издигане кандидатури на магистратите , които се дават на общите събрания.

Всички тези нарушения на основни конституционни принципи са достатъчно съществени, за да се приеме , че искането за отмяна на целия закон е обосновано.

В искането на Пленума на Върховния касационен съд /ПлВКС/ е обоснована противоконституционността на отделни текстове от закона.

-По Параграф 1 на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт /ЗИДЗСВ/, с който се изменя ал.3 на чл.20 ЗСВ се предвижда лицето, чийто избор се оспорва да участва при формирането на кворума, без да има право да участва в гласуването. Създава се възможност ВСС да взема решения с няколко гласа въпреки, че заседават болшинството от членовете му.

Това би довело до блокиране дейността на ВСС като орган , който ръководи съдебната власт. Разпоредбата противоречи на чл.4 от Конституцията, тъй като засяга

принципите на правовата държава, които целят осигуряване на стабилна съдебна власт.

-Параграф 3 от ЗИДЗСВ с който е изменен чл.21 ал.1 т.3 от ЗСВ пряко нарушава чл.129 ал.1 от Конституцията, като предвижда компетентност на ВСС по отношение на длъжностни лица, които не са магистрати – съдии-изпълнители, съдии по вписванията и съдебните служители.

- Със същия параграф се изменя и т.6 на чл.21 ал.1 от ЗСВ , с който се предвижда възможността имунитета на магистрат да бъде снет по искане на една пета от членовете на ВСС. Разпоредбата противоречи на чл.127 ал.1 от Конституцията, понеже посочената част от членовете на съвета не са оправомощени да привличат към отговорност лицата , които са извършили престъпления, нито да поддържат обвинения по наказателни дела от общ характер, нито пък имат обективна възможност да събират и проверяват доказателства по смисъла на НПК.

- Със същия параграф се създава нова т.11 към чл.27 ал.1 ЗСВ, която предвижда възможността ВСС да приема правилата за собствената си работа и администрация, а съгласно чл.133 от Конституцията организацията и дейността на съвета се уреждат със закон.

-Параграф 6 , с който се изменя чл.30 от ЗСВ е противоконституционен и следва да бъде отменен, тъй като засяга независимостта на съдебната власт, предвиждайки тримата най-висши магистрати Председателя на Върховния касационен съд , Председателя на Върховния административен съд и Главния прокурор да не могат да правят предложения за висши длъжности на магистрати.

Несъобразена с чл. 129, ал.1 от Конституцията е възможността общите събрания на различни звена да правят предложения за съответни ръководители. Конституцията определя Висшия съдебен съвет, като единствен орган, който се занимава с кадровите въпроси на съдебната власт. Несъобразена с основния закон е възможността чрез министъра на правосъдието да се правят предложения до Висшия съдебен съвет.

-Параграф 9 от ЗИДЗСВ, с който е предвидена глава III "Министър на правосъдието" следва да бъде обявен за противоконституционен тъй като противоречи на чл.133 от Конституцията. Съгласно чл. 130, ал.5 министърът на правосъдието председателствува ВСС и това му правомощие не се нуждае от специално регулиране със закон.

- Искането на Пленум на Върховния касационен съд за обявяване на противоконституционност на другите текстове от ЗИДЗСВ е обосновано и в останалата си част, при което изразявам мнение пред членовете на Конституционния съд , че то следва да бъде уважено така, както е допуснато с определението на Конституционния съд от 29.10.2002 година.

ИД ВОЕННО-АПЕЛАТИВЕН ПРОКУРОР:

ПОЛКОВНИК

/ГАНЧЕВ/